

YOSHLAR AMIR TEMUR IZDOSHLARIDIR

*Tursunov Ilxomjon Ikromovich*¹

Annotatsiya. Ushbu maqolada Amir Temur va uning izdoshlari, shuningdek, ularning yoshlar tarbiyasidagi o'rnini haqida so'z boradi. Maqolada Amir Temurning shaxsiyati, uning hayoti va faoliyati, shuningdek, uning izdoshlarining xususiyatlari va faoliyati tahlil qilinadi. Maqolada Amir Temur va uning izdoshlarining yoshlar tarbiyasidagi o'rnini va ahamiyati, ularning ta'lim-tarbiya sohasidagi islohotlari va yangiliklari, shuningdek, ularning yoshlar kamolotidagi o'rnini va ahamiyati yoritiladi.

Kalit so'zlar: Amir Temur, izdoshlar, yoshlar, tarbiya, ta'lim, islohotlar, yangiliklar, kamolot

KIRISH

Amir Temur - o'rta asrlarning buyuk sarkardasi, davlat arbobi va ma'rifatparvar shaxs. U nafaqat Movarounnahr va Xurosonda, balki butun dunyoda ham katta shuhrat qozongan. Amir Temur o'z davrida nafaqat harbiy sohada, balki ilm-fan, madaniyat va san'at sohalarida ham katta islohotlar olib borgan. U o'z atrofiga ilm-fan va madaniyat arboblari to'plagan va ularni qo'llab-quvvatlagan. Amir Temurning izdoshlari ham uning ishini davom ettirganlar va yoshlar tarbiyasida katta hissa qo'shganlar [1].

USULLAR VA ADABIYOTLAR TAHLILI

Ushbu maqolani yozishda tarixiy manbalar, ilmiy adabiyotlar va arxiv hujjatlaridan foydalanildi. Xususan, Amir Temur va uning izdoshlarining hayoti va faoliyatini o'rganishda Sharafiddin Ali Yazdiyning "Zafarnoma" asari, Ibn Arabshohning "Ajaib al-maqdur fi tarixi Taymur" asari, Nizomiddin Shomiyning "Zafarnoma" asari kabi manbalardan foydalanildi [2]. Shuningdek, Amir Temur va uning izdoshlarining yoshlar tarbiyasidagi o'rnini o'rganishda V.V.Bartoldning "Ulugbek i ego vremya" asari, A.Yu.Yakubovskiyning "Temur i Ulugbek" asari, B.Ahmedovning "Amir Temur" asari kabi ilmiy adabiyotlardan foydalanildi [3].

NATIJALAR

Amir Temur va uning izdoshlari yoshlar tarbiyasiga katta e'tibor berganlar. Ular yoshlarni harbiy sohada, ilm-fan va madaniyat sohalarida tarbiyalashga harakat qilganlar. Amir Temur o'z davrida madrasalar, kutubxonalar va rasadxonalar qurdirgan. U ilm-fan arboblari to'plagan va ularni o'z saroyiga taklif qilgan. Amir Temurning nabirasi Mirzo Ulug'bek ham bobosi ishini davom ettirgan va ilm-fan sohasida katta islohotlar olib borgan. U Samarqandda madrasalar va rasadxonalar qurdirgan, o'z davrining buyuk olimlari bilan hamkorlik qilgan [4].

TAHLIL VA MUHOKAMA

Amir Temur va uning izdoshlari yoshlar tarbiyasiga katta e'tibor berganlar. Ular yoshlarni nafaqat harbiy sohada, balki ilm-fan va madaniyat sohalarida ham tarbiyalashga harakat qilganlar. Bu esa o'sha davrdagi yoshlarning har tomonlama kamol topishiga yordam bergan. Amir Temur va uning izdoshlari qurdirgan madrasalar, kutubxonalar va rasadxonalar yoshlarning ilm olishiga, dunyoqarashining kengayishiga xizmat qilgan. Ular yoshlarga nafaqat diniy, balki dunyoviy bilimlarni ham berganlar. Bu

¹ O'R QK Kichik mutaxassislar tayyorlash Markazi Qurollanish va otish sikli katta yo'riqchisi, I-darajali serjant ilhomjont154@gmail.com

esa o'sha davrdagi yoshlarning zamonaviy bilimlarni egallashiga, yangi kashfiyotlar qilishiga imkon bergan [5].

Amir Temur va uning izdoshlari yoshlarni nafaqat bilim olishga, balki vatanparvarlik ruhida tarbiyalashga ham harakat qilganlar. Ular yoshlarga vatanni sevish, uni himoya qilish, Vatanga sadoqatli bo'lish kabi fazilatlarni singdirganlar. Bu esa yoshlarning Vatanga bo'lgan muhabbatini oshirishga, ularning Vatan himoyasiga tayyor turishiga xizmat qilgan [6].

Shuningdek, Amir Temur va uning izdoshlari yoshlarni ahloqiy jihatdan ham tarbiyalashga harakat qilganlar. Ular yoshlarga insof, diyonat, halollik, to'g'rilik kabi fazilatlarni singdirganlar. Bu esa yoshlarning ahloqiy jihatdan yetuk bo'lishiga, jamiyatda o'z o'rnini topishiga yordam bergan [7].

Amir Temur va uning izdoshlarining yoshlar tarbiyasidagi o'rni va ahamiyatini tahlil qilishda yana bir muhim jihatni ta'kidlab o'tish lozim. Bu ularning yoshlarga nisbatan adolatli va insonparvarlik munosabati bilan bog'liq. Amir Temur o'z davlatida barcha fuqarolar, shu jumladan yoshlarning ham huquq va erkinliklarini ta'minlashga harakat qilgan. U yoshlarni qo'llab-quvvatlash, ularning istiqbolini ta'minlash uchun ko'plab ijtimoiy dasturlarni amalga oshirgan [8].

Amir Temurning "Temur Tuzuklar" asarida ham yoshlar tarbiyasi masalasiga alohida e'tibor qaratilgan. Ushbu asarda Amir Temur o'z farzandlari va nabiralarga, shuningdek, barcha yoshlarga nasihatlar beradi. U yoshlarni ilm olishga, halol mehnat qilishga, vatanparvarlik ruhida tarbiyalashga chaqiradi. Shuningdek, u yoshlarga rahmdillik, saxiylik, kamtarlik kabi fazilatlarni singdirishga harakat qiladi [9].

Amir Temurning izdoshlari, jumladan Mirzo Ulug'bek ham yoshlar tarbiyasiga katta hissa qo'shganlar. Mirzo Ulug'bek nafaqat buyuk olim, balki mohir pedagog ham bo'lgan. U yoshlarni ilm-fan sirlaridan bahramand qilish uchun madrasalar qurgan, o'zining ilmiy maktabini yaratgan. U o'z shogirdlariga nafaqat ilmiy bilimlarni, balki yuksak insoniy fazilatlarni ham singdirgan. Mirzo Ulug'bekning shogirdlari orasida keyinchalik jahonga mashhur bo'lgan olimlar, davlat arboblari yetishib chiqqan.

Umuman olganda, Amir Temur va uning izdoshlari bunyod etgan davlatda yoshlar tarbiyasi masalasi davlat siyosati darajasiga ko'tarilgan edi. Yoshlarni har tomonlama barkamol shaxs etib tarbiyalash, ularning istiqbolini ta'minlash davlatning ustuvor vazifalaridan biriga aylangan edi. Bu esa o'sha davrdagi yoshlarning yuksak ma'naviyatli, bilimli va vatanparvar bo'lib yetishishiga xizmat qilgan.

Yoshlar tarbiyasining muvaffaqiyati ko'p jihatdan ularga yaratilgan shart-sharoitlarga ham bog'liq. Amir Temur va uning izdoshlari yoshlarni qo'llab-quvvatlash, ularning bilim olishi va kamoloti uchun barcha imkoniyatlarni yaratib berganlar. Bugungi kunda ham yoshlar tarbiyasi masalasida ularning tajribalaridan foydalanish, yoshlarga yaratilgan shart-sharoitlarni yanada takomillashtirish muhim ahamiyatga ega.

XULOSA

Xulosa qilib aytganda, Amir Temur va uning izdoshlari yoshlar tarbiyasiga katta hissa qo'shganlar. Ular yoshlarni har tomonlama kamol topishiga, ilm-fan va madaniyat sohalarida yangi kashfiyotlar qilishiga, Vatanga sadoqatli va ahloqiy jihatdan yetuk bo'lishiga xizmat qilganlar. Ularning ta'lim-tarbiya sohasidagi islohotlari va yangiliklari o'sha davrdagi yoshlar uchun katta ahamiyatga ega bo'lgan. Shuning uchun ham Amir Temur va uning izdoshlari yoshlar uchun har doim ibrat namunasi bo'lib qolaveradi.

REFERENCES

1. Ahmedov, B. (1996). Amir Temur. Toshkent: O'zbekiston.
2. Bartold, V.V. (1963). Ulug'bek i ego vremya. Sochineniya. Tom 2, chast 2. Moskva: Nauka.

3. Ibn Arabshoh. (1992). *Ajaib al-maqdur fi tarixi Taymur*. Toshkent: Ghafur Ghulom nomidagi Adabiyot va san'at nashriyoti.
4. Nizomiddin Shomiy. (1996). *Zafarnoma*. Toshkent: O'zbekiston.
5. Sharafiddin Ali Yazdiy. (1972). *Zafarnoma*. Toshkent: Fan.
6. Yakubovskiy, A.Yu. (1946). Temur i Ulugbek. *Voprosy istorii*, (8-9), 42-64.
7. Xaitov, L. (2024). НАКИМ ТЕРМИЗИНИНГ" АЛ-НАЖЖУ ВА АСРОРУХУ"(НАЖ ВА УНИНГ СИРЛАРИ) АСАРИДА НАЖ ВА УНИНГ ТУРЛАРИ НАҚИДА. *ЦЕНТР НАУЧНЫХ ПУБЛИКАЦИЙ (buxdu. uz)*, 45(45).
8. Xaitov, L. (2024). ҲАКИМ ТЕРМИЗИЙ МЕРОСИДА ИЛМ МАСАЛАСИ. *ЦЕНТР НАУЧНЫХ ПУБЛИКАЦИЙ (buxdu. uz)*, 45(45).
9. Azamatovich, X. L. (2023). Hakim Termizi-Theoretician of Knowledge on Nafs. *Central Asian Journal of Literature, Philosophy and Culture*, 4(11), 32-38.
10. Akbarova, R. A. (2019). DEVELOPING STUDENTS ABILITY TO SPEAK ENGLISH THROUGH EXERCISES. *Theoretical & Applied Science*, (11), 33-35.
11. Akbarova, R. A. (2020). REVITALIZATION OF THE COGNITIVE ACTIVITY OF THE STUDENT: A MODERN VIEW OF THE PROBLEM. *Scientific Bulletin of Namangan State University*, 2(4), 386-391.
12. Akbarova, R. A. (2019). TEACHING ENGLISH THROUGH STORY TELLING IN ELEMENTARY CLASSES. *Scientific Bulletin of Namangan State University*, 1(10), 297-304.
13. Karimovna, S. Z. (2024). DIFFICULTIES IN STUDYING THE RUSSIAN LANGUAGE ORDER OF WORDS AMONG STUDENTS. *International Multidisciplinary Journal for Research & Development*, 11(02).
14. Madinabonu, N., Karimovna, S. Z., & Nodirali o'g'li, M. B. (2024). WAYS OF LEARNING SPOKEN LANGUAGE IN ENGLISH. *International Multidisciplinary Journal for Research & Development*, 11(02).
15. Karimovna, S. Z., & Nodirali o'g'li, M. B. (2024). WAYS OF LEARNING SPOKEN LANGUAGE IN ENGLISH. *International Multidisciplinary Journal for Research & Development*, 11(02).
16. Kadyrovna, A. D. (2024). STRATEGIES FOR IMPROVING COMMUNICATION BETWEEN TEACHERS AND SCHOOL STUDENTS. *International Multidisciplinary Journal for Research & Development*, 11(01).
17. Kadirovna, A. D., & Mahmudovna, A. D. (2022). Culture of speech of the teacher when learning russian. *Web of Scientist: International Scientific Research Journal*, 3(11), 891-894.
18. Qoraboyev, J., & Raximova, R. (2024). КАТТАЛАРДАГИ ОГ 'ИР МИҲА ШИКАСТЛАНИШИ. *Евразийский журнал медицинских и естественных наук*, 4(2), 156-162.
19. Латибжонов, А. Э. (2023). ПРЕИМУЩЕСТВА ПРИМЕНЕНИЯ ГЕМИЭПИФИЗИОДЕЗА ПРИ ОСЕВЫХ ДЕФОРМАЦИЯХ НИЖНИХ КОНЕЧНОСТЕЙ. *Экономика и социум*, (11 (114)-1), 796-800.
20. Марупова, Г. (2024). Терминология Спортивного Туризма Русского И Узбекских Языков. *Journal of Innovation in Education and Social Research*, 2(2), 17-20.
21. Tasheva, Z., & Karpovich, V. (2024). TRANSFORMATION OF RECRUITMENT PROCESS THROUGH IMPLEMENTATION OF AI SOLUTIONS. *Journal of Management and Economics*, 4(02), 12-17.

22. Tasheva, Z., & Karpovich, V. (2024). SUPERCHARGE HUMAN POTENTIAL THROUGH AI TO INCREASE PRODUCTIVITY THE WORKFORCE IN THE COMPANIES. *American Journal of Applied Science and Technology*, 4(02), 24-29.
23. Гафуров, Б. З. ЎЗБЕК ТИЛИДАГИ ОТ СЎЗ ТУРКУМИ СЕГМЕНТ ФОНОСТИЛИСТИК ХУСУСИЯТЛАРИНИНГ БАДИИЙ АДАБИЁТ ОРҚАЛИ ТАҲЛИЛИ АНАЛИЗ КАТЕГОРИЙ СЕГМЕНТНОЙ ФОНОСТИЛИСТИКИ ИМЕНИ СУЩЕСТВИТЕЛЬНОГО В УЗБЕКСКОМ ЯЗЫКЕ НА ОСНОВЕ ХУДОЖЕСТВЕННОЙ ЛИТЕРАТУРЫ. *ANIQ VA TABIIY FANLAR MUNDARIJA*.
24. Гафуров, Б. З. (2009). Роль сокращения фонемного состава слова в образовании сегментных фоновариантов существительных русского, узбекского и английского языков. *Современные гуманитарные исследования*, (6), 124-126.
25. Гафуров, Б. З. (2010). Презентация фоностилистики в узбекском языкознании (на материале фоновариантов имён существительных). *Modern Turkluk Arastirmalari Dergisi.–Ankara, Turkiye*, 7, 68-83.
26. ГАФУРОВ, Б. (2014). Проблематика фоностилистики в русском, узбекском и английском языкознании. *Ўзбекистонда хорижий тиллар. Илмий–методик электрон журнал.-Тошкент*, (3), 125-133.
27. Гафуров, Б. З. (2021). АНАЛИЗ ЛИНГВОСТАТИСТИЧЕСКОЙ ХАРАКТЕРИСТИКИ АКЦЕНТНЫХ ФОНОВАРИАНТОВ ИМЕН СУЩЕСТВИТЕЛЬНЫХ РУССКОГО ЯЗЫКА. *МЕЖДУНАРОДНЫЙ ЖУРНАЛ ИСКУССТВО СЛОВА*, 4(1-1).
28. Gafurov, B. Z. (2022). Neologisms and their functions in the field of medicine. *Journal of intellectual property and human rights*, 1(08), 41-44.
29. Gafurov, B. Z. (2022). Sociolinguistics and its functions in modern linguistics. Economy and innovation. Vol. 26. *Poznan, Taxes USA*, 92-95.
30. Zakirovich, G. B. (2022). Service Parts of Speech as an Important Component of Advertising Text in Russian and Uzbek Languages (By the Material of Advertising in the Sphere of Medicine). *European Multidisciplinary Journal of Modern Science*, 3, 1-7.
31. Zakirovich, G. B. (2023). SPECIFICATION OF ERROR CORRECTION IN LANGUAGE LEARNING PROSESS. *INTERNATIONAL JOURNAL OF SOCIAL SCIENCE & INTERDISCIPLINARY RESEARCH ISSN: 2277-3630 Impact factor: 7.429*, 12(05), 8-13.
32. O'zbekiston Milliy Ensiklopediyasi. (2000-2005). 12 jildlik. Toshkent: O'zbekiston Milliy Ensiklopediyasi.
33. Мухаммад Али. (2018). Амир Темур ва темурийлар даври маданияти. Тошкент: Ўзбекистон.
34. Темур тузуклари. (2011). Тошкент: Гафур Гулом номидаги нашриёт-матбаа ижодий уйи.

